

De blev utslängda av civila poliser

– Det värsta jag har varit med om. Det säger Julia Finér, ordförande för biståndsorganisationen Emmaus Stockholm, som tillsammans med frilansfilmmaren Josefin Hasselberg avvisades från Västsahara 8 mars av brutala civilklädda marockanska poliser efter bara en timmes vistelse i huvudstaden El Aaiún.

Svenskorna hade kommit till Västsahara för att träffa människorättsaktivisten Brahim Dahane, som 2009 fick den svenska regeringens Per Angerpris för sitt fredliga men farliga arbete för de mänskliga rättigheterna i Västsahara. Planen var att svenskorna skulle stanna i en vecka. Julia Finér har länge velat åka till den ockuperade delen av Västsahara men inte vågat. Nu hade hon bestämt sig för att åka och att träffa Brahim Dahane, som hon mött tidigare.

– Brahim Dahane mötte oss på busshållplatsen i El Aaiún tidigt på söndagsmorgonen efter att vi hade rest hela natten. Vi åkte till en lägenhet där vi skulle bo, lämnade bagaget och tog oss till ett kafé alla tre för att äta frukost. Det var inte många människor ute, men vi såg att två civila bilar följde efter oss, berättar Julia.

När de satt på kaféet kom en man i träningskläder fram och bad att få se deras pass.

– Två andra personer dök upp och fotograferade oss. De var hotfulla och aggressiva: ”Du känner Brahim Dahane. Du har ingen rätt att vara här. Ni är persona non grata. Man får vara här som turist men ni är inte välkomna.”

Julia Finér och Josefin Hasselberg under en rastpaus i den påtvingade taxiresan från El Aaiún till Agadir.

– Vi bad att de skulle legitimera sig men de vägrade, tog våra pass och gick iväg. Flera poliser hade nu kommit varav endast en i polisuniform. De tog våra mobiler för att se om vi hade fotograferat något.

Brahim Dahane fördes bort och svenskorna hade ingen aning om vart han tog vägen.

– Där stod vi omringade av 15 personer som gapade och skrek på oss: ”Förstår ni vad ni har gjort?” och som påstod att de var poliser.

Först satte de oss i en civil bil. Den tog oss till taxistationen. Under den korta resan var de väldigt hotfulla och upprepade hela tiden att vi inte fick känna Brahim Dahane och att vi inte var välkomna i området.

– De tvingade till slut in oss i en taxi utan att vi hade fått tillbaka våra pass, utan att tala om vart vi skulle eller vad som hade hänt med vår vän Brahim Dahane.

När de anlände till poliskontrollen utanför El Aaiún, fick de tillbaka sina pass och bagage, som kontrollerades noga och placerades sedan i taxin igen.

– Vi frågade vart vi skulle. ”Till Agadir”, svarade taxichauffören. Dit var det 80 mil.

– Det här är det värsta som jag har upplevt, denna aggressivitet och oförskämthet, men ändå är detta ingenting mot det som

västsaharier dagligen upplever. Vi fick en liten glimt av det, säger Julia, som redan i taxin fick kontakt med svensk media. Därmed uppmärksammades händelsen i både radio, TV och tidningar.

De båda svenskorna stannade kvar i Marocko veckan ut och där kunde de träffa Brahim Dahane, men de övervakades dygnet runt.

– Så här berättade han för oss: ”Vi är fångar i vårt eget land. Vi har ingen frihet, inga rättigheter, ingen rätt att ta emot folk som vi känner, inga jobb och inga bra bostäder, men det är fångenskapen i det egna landet som är värst.

Brahim Dahane har suttit fängslad flera gånger, torterats och hungerstrejkat.

– Brahim berättade för oss att det svåraste var att första gången som fängslad inte veta om man skulle överleva.

Brahim Dahane är ordförande för den förbjudna människorättsorganisationen ASVDH. 2009 fängslades han och sex andra västsaharier och hotades med dödsstraff efter att ha besökt flyktinglägren i Algeriet.

Text: Lena Thunberg

Bild: Okänd medpassagerare i taxin